

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CENTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagós)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITG, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
Fòra de Barcelona, cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50.—EXTRANGER, 2'50

LA SETMANA

CONSUMMATUM est!... El verí de la sageta que'l Govern francès portava clavada al cos desde la vaga memorable dels *cheminots* ha terminat la seva obra destructora. M. Aristides Briand, després d'una votació parlamentària en la qual l'eloqüent orador se vegé fredament apoiat per una exigua majoria, ha caigut.

—¡Per fi!—exclamen joiosos els seus adversaris:—¡Ja era hora!

Sí; ja era hora. ¡Feia tant temps que Monsieur Briand usufructuava el poder!... Ministre per primera vegada ab en Sarrien, company d'en Clemenceau després, president del Gabinet al caure aquet personatge, desde el 13 de Mars de 1906 no s'havia mogut de les altures aont se forja el llamp y's governa els pobles. ¡Prop de cinc anys ab la cartera sota'l bras, y el pressupost a la seva disposició!... ¡Dinou mesos exercint de primer ministre!... ¿Qui té paciència pera aguantarla una ostentació tan descarada de la fortuna?

Per xò, y no més que per xò, se l'ha fet caure. Diguin els seus enemics lo que vulguin; pòsinse a la seva gestió tots els reparos que'l més refinat puritanisme pugui trobar, la raó de la campanya contra ell empresa y *felisment* terminada el darrer divendres no ha sigut altra que aquesta: «feia massa temps que M. Briand ocupava el poder».

Pocs dies abans de la votació que l'ha obligat a retirar-se, un important periodic francès, sense dirli directament an ell, ja ho deia:

«Es precis que'ls quefes sàpiguen deixar la plassa als que tenen a la vegada la confiança de les tropes y la clarividència necessaries pera conduirles.»

Retòrica, naturalment, retòrica pura. Hagués M. Briand sigut el politic més clarividet y el governant de més ferma munyeca, y de la mateixa manera, als cinc anys de manar, s'haurien revoltat contra ell les seves tropes. ¡La vida passa tan depressa y els pressumptes hereus, a la vista del tresor cobdiciat, senten tan endins les doloroses fiblades de l'impaciència!...

Ben clarament ho ha dit, en un moment d'ingenua sinceritat, un politic de la talla de Monsieur Charles Dumont, ponent general del pressupost:

«Els republicans ja n'estaven tips d'ell, y desde feia mesos no esperaven sinó una ocasió pera volcarlo. Aquesta ocasió va presentarse el divendres... y la varen aprofitar.»

Perfectament!... Aristides Briand ha caigut. ¿Era això lo que'ls seus hereus volien? Doncs ja ho tenen.

Falta ara saber si, ab ell, no ha caigut també un dels més habils col·laboradors de la prosperitat de Fransa y el guia més intel·ligent, potser, que fins avui ha tingut la tercera República.

PIF-PAP

Les lleis han d'esser aplicades, no interpretades.
—Maury.

DE COSES ELECTORALS

L'obsessió del lerrouxisme

NCARA que molts diguin lo contrari, jo estic convensut de que l'Esquerra catalana ha fet santament rebutjant la coalició proposada per la Lliga Regionalista. Els prohoms esquerristes que en les eleccions barcelonines celebrades de la desfeta solidaria ensà venen marcant la tàctica de la separació de camps y de partits, podran rebre els grapat de fang que'ls impulsius y els *habils* els llenen al rostre, podran esser acusats públicament de perturbadors y d'*homes-entrabanes*. Mes la seva actitud es noble, serena, clarividet y tot lo que d'impopular pugui tenir, ho té ab escriure de fecunda y de sanament patriòtica.

Els que defensen, pera anar contra el lerrouxisme, l'unió de tots els altres partits y agrupaments politics, o són curts de vista ab bona fe, o són astuts entremaliats. Què's proposen els defensors d'aqueixa tàctica? Ells mateixos ho diuen: enfonzar el lerrouxisme, anorrearlo, foragitarlo, *acorralarlo*, com escriu repetidament *La Veu de Catalunya*, potser ab no gaire prudencia. Però ¿que no ho veuen que ab la seva tàctica no aconseguiran el resultat que persegueixen? ¿Que no s'adonen de que, com succeí aleshores de la Solidaritat catalana, la coalició de tots els partits contra el lerrouxisme enfortirà an aquest, atapairà les seves fileres, exaltarà les seves passions, augmentarà el seu esperit de violencia, accentuarà els seus sentiments de renúncia?

Alegantse tots contra el lerrouxisme, se podrà derrotarlo en unes eleccions. Però derrotarlo no es enfonzarlo, no es anorrearlo, no es foragitarlo. Caurà en la lluita, vensuda, una candidatura lerrouxisista; y a la *Casa del Pueblo* ressonarà el crit fanatic de l'*Ara més que mai!* A mi'm fa extrany que politics d'anys, de talent y d'experiència parlin a tot hora d'escombrar y d'extirpar el lerrouxisme, y afirmen que pot conseguirse ab unes quantes eleccions que se li guanyin, ab unes quantes derrotes que se li infligeixin. Me sembla això excessivament candid y pueril.

Extirpar el lerrouxisme!... Foragitarlo de Catalunya!... Això està molt aviat dit.

Mala herba, maleida herba es, certament, el lerrouxisme; però ben arrelada. Sols els esperits superficials poden creure que es un moviment creat aquí per en Moret & Lerrooux, societat en comandita. Es innegable que en ell hi tenen part els politics anti-catalans de Madrid y que en Lerrooux l'ha organiat, l'ha posat en peu de guerra y li ha empeltat tota mena de malures. Mes els mals pastors no haurien conseguit els seus proposits si aquí no hi hagués un terreny favorable, si no existissin causes

més fondes pera donar vida an aqueix bloc burocratic-obrer que anomenem lerrouxisme. En altres paraules: el lerrouxisme, lo que constitueix l'essencia del lerrouxisme, també existiria sense en Lerrooux.

Estic convensut, doncs, de que ens hem de treure del cap aquesta pernicioso obsessió de destruir y extirpar el lerrouxisme. Si alguna cosa el pot corcar, el pot ferir, el pot posar en perill, no es pas la barreja caòtica dels seus enemics. Les realitats són més fortes que les taleies. Y per taleia que tinguem a foragitar el lerrouxisme, per esforços y coalicions y campanyes que intetem, no trobarem manera de ferne perdre la mala llevor. Podriem ajudar a que's mori, més aviat o més tard. Matarlo, no ho aconseguirem pas, y menos ab cops d'urna electoral.

***

Per dolorós que sigui, ens hem de resignar a comptar ab el lerrouxisme. Hem de fer la política catalana, no sobre l'impossible base d'extirparlo previament, sinó admetent el fet de la seva existencia, sabent per endavant que te-

nim aqueixa nosa, aquet corc. No hi ha pas altre remei.

Convertir la lluita anti-lerrouxisista en centre de gravetat de la política catalana, es condemnar aquesta a l'esterilitat. Una tal tàctica ens pertorbaria, ens impossibilitaria a nosaltres, federals nacionalistes, tota tasca positiva, tota fecunda realització d'ideals. Además, com hem dit, resulta la millor manera de perpetuar allò mateix que's vol destruir. Sols en casos concrets y excepcionals, com es ara el de l'Ajuntament de Barcelona, pot acceptarse una passatgera coalició.

Trist, tristíssim es, en efecte, tenir un enemic dintre de casa. Però ens hem de passar la vida esforçantnos vanament pera treure'l? Tots els moviments nacionalistes el tenen aqueix enemic interior. Llitem contra ell y contra els altres, femnos forts, nodrim les nostres fileres, armemnos de coratge y perseverancia. No ens entossudim, emperò, en voler treure del camí l'obstacle. Saltem, al contrari, per damunt d'ell y anem fent via.

A. ROVIRA Y VIRGLI

La Quaresma ja es aquí

—En marxa, noia, que aquest es el nostre Agost.

La Provincia, Madrid, Barcelona

Si hagués de recomptar els articles que he dedicat a cantar l'excelència de Barcelona, com a representació «ciudadana» de Catalunya, tindria llarga feina.—Crec, per això, tenir dret a parlarvos avui de l'inferioritat de Barcelona, que es precisament lo que fa la seva superioritat relativa dins Espanya.—Anem, en part, a *bescantar*, en comptes de *cantar*.—Això vindrà a ésser la part dolorosa de les meves induccions de *nou veí* de la ciutat catalana. Ja se sap que les coses, vistes d'aprop, muden poc o molt d'apariència.

**

A Espanya hi ha tres elements, nuclis o coagulacions socials, que donen lloc a tres morbositats polítiques.—Aquets tres elements són: la Provincia, Madrid y Barcelona. Els corresponen, respectivament, el clericalisme, el militarisme i el capitalisme.—Ja us ho explicaré.

Dispenseume que comenci parlantvos de mi mateix. Una vida es sempre una experimentació. La persona jurídica de les coses per la topada del propi esperit ab elles. Si un conseqüència adaptarse, aleshores es difícil judicar de les coses, perquè com les coses són del mateix color que'l qui les veu, es tan difícil conèixerles com coneixes a si mateix. Però quan un sofreix la dissonància irreductible entre'l personal ésser i el medi social ont se troba submergit, aleshores se judica, ab tota perfecció, les coses ambients.

L'espanyol que neix avui en un recó de província y logra ferse una que'n diríem auto-educació, *importantse* una cultura estrangera, sent, com a primera dissonància ab el medi exterior, l'odi al catolicisme. La Provincia (entesa genèricament) és, per essencia, catòlica. ¿Per què? Perquè com es el lloc ont se conserva l'antigor castissa, naturalment hi romandrà la darrera forma d'hegemonia de les castes sacerdotals, ja que elles són les primeres en l'evolució d'una cultura. Y quant més camperol sia el recó de província, més encara s'hi notará l'imperi exclusiu de la forma eclesiàstica. El rector, el bisbe, són els qui resolen en una rudimentaria *personalitat política* la concreció social provinciana. El caciquisme ve a ésser la forma *ministerial* corresponent an aquella forma *monàrquica*, perquè el govern del cacic se fonamenta en l'embrutiment conservat per l'Església; y el cacic ve a ésser el *ministre* o poder executiu del *rei-rector*. (*Rex, rector*, ja veieu l'identitat etimològica dels dos mots.)—

La capital de província ja es un terme mitg entre la Provincia pura y Madrid.—Ho veurem.—Madrid, com a element representatiu de l'estat en que's troba l'evolució social d'Espanya, mostra encara el predominí de la segona casta, la guerrera. Cal que se m'entengui be. No es que jo vulgui parlar ara de l'influència política de l'exèrcit, ni recordar que tot el nostre fals constitucionalisme actual se deu a l'obra dels pronunciaments, com en les repúbliques americanes. No. Vull parlar d'aquest esperit militarisc de la població civil, d'aquet tenorisme nacional, mal anomenat quixotisme, que ha fet de la nostra historia contemporanea un seguit d'*histerismes de multitud*. Hem procedit segons la gallardia de la *pose*, del gest, y no segons les altes conveniencies públiques, ni segons la norma de llibertat, ni segons el respecte al dret dels altres, ni segons la dignitat interior. Quan ha semblat que convenia, ens hem burlat de la llei mateixa dictada per nosaltres, y hem cregut que aqueixa burla ens acreditava de púndonorosos, d'hàbils y fins de «polítics». Hem fonamentat en l'honor (moral adventícia y privada) lo que havíem de fonamentar en la justícia; l'honor dependeix del criteri dels altres, y no de la bondat de les coses en sí mateixes. Hem fonamentat en una moral privada, subjectiva y tradicional la moral pública y objectiva. Hem tingut *por a semblar covards*, y aquella por es la pitjor de les covardies.

La capital de província, nexa d'unió entre la ruralitat y la cort, participa de les dues malures respectives; en sí mateixa es catòlica; y per l'influència dels funcionaris d'importació, de tota la pintoresca gama de jurisdicció conservada a pesar del constitucionalisme espanyol, es cortisana.

Contra aqueixa llevadura de *gallardia espanyola* (ja l'anomenava així Melo en la seva Historia) Catalunya ha alsat una protesta; y aquesta protesta vivent es Barcelona. Però el curs normal de l'evolució ha fet que així com la Provincia es catòlica, o sia fonamentada en la casta sacerdotal, y la Cort es militarista, o fonamentada en la casta guerrera, Barcelona, hereva de la tradició del gran comers mediterrani, ha resultat plutocràtica, fonamentada en el predominí de la tercera casta, l'industrial y mercaderia. La seva esplèndida florexensa material amaga una ufanía exclusiva de vida ma-

terial també. Els artistes que han *pensat, construït* y cantat aqueixa urb meravellosa resulten massa directament supeditats als Mecenes que l'han pagada. La seva construcció mostra massa l'acumulament treballós y lentíssim dels tresors, pesseta a pesseta, més aviat que duro a duro. Hi ha massa encara aquella tradicional dependència del poeta respecte al protector, dependència que feia dels artistes una mena de *clientela* romana pera moblatge dels palaus luxuosos. L'artista, entre nosaltres, resulta encara *trovadoresc, aulic*, això es, *artista de cambra*, domestic distingit, criat de categoria, llureia decorativa y postissa.

Y ara ve lo més dolorós. Aquets bons plutòcrates barcelonins no han dubtat, en moments d'angunia, en demanar el socors de la casta cortisana contra els moviments de la població esclava que exigeix l'adveniment del propi demà. Y no han dubtat en concitar-se l'apoi continuu de la casta sacerdotal catòlica, pera que contribueixi a declarar santa l'ignorancia del baix poble no redimit, a fi de conservar indefinidament l'exclusiva en la fruicció de la ciutat rica. Y contra el *dret*, que es cosa immanent y essencial, han acudit a la *lleí*, que es cosa escrita, accidental y variable. Y fins contra la llei han recorregut a les dictadures arbitraries y ocasionals, pera impedir els temps nous.

De manera que l'evolució progressiva d'Espanya va de la Provincia a Madrid y de Madrid a Barcelona, com va de la casta sacerdotal a la guerrera y de la guerrera a l'industrial. La Provincia—la Cort—la Ciutat: veieu aquí els tres graus.—Mes pera l'integració o construcció plena de la ciutat falta que les castes darreres, les directament treballadores, s'integrin en la *solidaritat civil*, en la comunitat de tots els ciutadans pera l'unió entre els homes y els edificis, entre els habitants y les pedres. Els treballadors d'avui són encara nòmades acampats en la ciutat, però no habitants fixes d'ella. Y aquet veinatge, aquesta casta de ciutadania, aquesta *habilitació*, es lo que cal donarlos.

Si vindran aquells temps nous de que us parlava; y seran aquestes castes irredemptes, esclaves avui, qui els provocaran. Sobre la Barcelona plutocràtica y de casta, una Barcelona plenament civil, plenament popular, completará el cicle de les evolucions ciutadanes. El meu goig seria al morir, poderme reconèixer com un artífex d'aquesta gran crisis; com un dels transformadors definitius d'aquesta Barcelona que jo deixo avui per uns dies, ab la recansa ab que's deixa una dona estimada, sentintse el cor sobtat per inconfessades gelosies, y dubtes sobre possibles infidelitats...

Ah, Barcelona, *la gran encisera*, com diu en Maragall; Barcelona, que jo sento «meva, meva, ab tot sos pecats»; y que abraço y beso ab un gest d'amplitud desde'l mediterrani maternal, plorant previament l'anyoransa ab que l'entreveuré els dies que passi en l'illa adormida, veïna en l'espai, remotíssima, remotíssima, en el temps...

GABRIEL ALOMAR

CAMPANYA ELECTORAL

Senyalades les eleccions de diputats provincials pera'l vinent diumenge, dia 12 de Mars, considerem oportú posar als nostres lectors al corrent de les condicions en que la pròxima votació haurà d'efectuarse.

La Diputació provincial, que's compon de 36 diputats, serenoa per meitats—no del tot exactes—cada dos anys. En el present, als 16 que legalment han de cessar deuen afegirshi tres vacants, produïdes per diverses causes. Són, doncs, 19 els diputats provincials que'l segon diumenge de Mars hauran d'elegerse.

En virtut d'aquet sistema de renovació, que fa que en cada votació hi prengui part solament la meitat del cens electoral, aquesta vegada correspon votar als electors que en les eleccions provincials de l'anterior bieni deixaren de ferho.

Per lo que's refereix a Barcelona-ciutat,—y cridem sobre aquest punt l'atenció dels nostres amics—únicament hauran d'emetre el vot els districtes y seccions que a continuació's detallan:

Districte segon provincial, que'l formen:			
Districte primer municipal,			seccions de la 13 a la 20.
» segon	»		totes les seccions.
» tercer	»		totes les seccions.
» quart	»		totes les seccions.
» sisè	»		seccions 23, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 34, 37, 39, 40, 45, 46 y 47.
» vuitè	»		seccions de la 1 a la 22.
» novè	»		seccions 2, 7, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 18, 19, y 20.
» desè	»		totes les seccions.

stricte tercer provincial, format per:
 Di... primer municipal, seccions de la 1 a la 12.
 » quint » totes les seccions.
 » setè » seccions de la 1 a la 49.

Tots els electors de Barcelona que *no figuren* dintre dels districtes y seccions expressats, en les eleccions del dia 12 *no han de votar*.

De totes maneres, sigui la que's vulgui la situació de l'elector, bo serà que, ab temps y pera evitar confusions y descuits, a última hora tal volta irremeiables, vagi a qualsevol oficina electoral de les moltes que hi ha establertes, y allí li diran si li toca votar, en quina secció està inscrit y a quin local haurà d'anar a depositar el vot, cas de ser dels que aquesta vegada els toca ferho.

DEMA, al teatre Principal, se donarà, per don Ramir de Maeztu, la quarta de les conferencies culturals ab tant exit organrades per l'Ateneu Enciclopedic Popular.

El tema d'aquesta serà: «Obreros é intelectuales».

Coneguda l'alta competencia de l'ilustre conferenciant, no cal dir la curiositat ab que, per «intelectuals y obrers», es esperada la seva disertació.

L'acte està anunciat pera dos quarts d'onze del matí.

¡Ah, murri!...
 Segons en Moret ha declarat a un periodista francès, en Canalejas no té més sortida que tirar endavant els seus projectes radicals y, costi lo que costi, fer aprovar immediatament la llei d'Associacions, la reforma del Concordat, la secularisació dels cementiris, etc., etc.
 ¿Eh que la sab llarga don Segimón?

Perquè, a l'apretar en aquesta forma an en Canalejas, ja deuen suposar quin proposit el guia.

Veure com l'home tropessa y se'n va de bigotis.
 Y ¡què diable! provar si, al buscarseli successor, hi ha encara una bona ànima que's recordi d'ell.

Sembla que en mitg del barullo ocasionat pels projectes d'en Cobián sobre'l Banc d'Espanya,—projectes, com ja sab el lector,—presentats al matí y retirats al vespre—varen fer importantíssimes jugades de bolsa.

Y fins s'assegura que l'endemà d'aquestes jugades, en certes butxaques varen entrarhi alguns milions.

¿No hi haurà un diputat que al Congrés tingui la bondat d'estripar aquesta grua,

que, si es vritat lo que's diu, es de les que porten qua?

En Blasco Ibañez, cansat d'escriure noveles, s'ha posat a fundar colonies.

Y pera veure si el negoci li marxa, n'ha establert una a l'Argentina, en uns terrenos que aquell Govern li ha concedit a poca distancia de la fi del món.

La colonia del *Visentet* portará el nom de *Valencia Nova*.

¿Veritat que això, més que'l d'una explotació agrícola, sembla el títol d'un setmanari d'aquets que no més viuen quatre dies?

Semblans apart, celebrariem que la colonia de l'autor de *La Catedral* durés bastant més.

**

Per cert que, parlant l'escriptor valencià de la molta gent que, a l'anunci de la fundació de *Valencia Nova*, li ha escrit oferintse pera ser de la partida, diu que ha rebut cinc mil cartes de metges y mestres d'escola que li manifesten que ab molt gust hi aniran, sempre que ell els pagui el viatge.

Mestres d'escola, metges... El dato es altament significatiu.

No tinguin por que entre aquets solicitants hi hagi cap ex-ministre.

Ni sisquera cap ex-regidor.

El problema del dia:
 ¿Què fa en Cobián?
 ¿Què pensa en Cobián?
 ¿En quina actitut està en Cobián?
 Nosaltres—ab tota sinceritat hem de dirho—ho ignorem en absolut.
 Lo unic que sabem es que, en nom del se-

nyor Cobián, ministre d'Hisenda, l'altra tarda varen venir a cobrarnos la contribució.

Contribució—de pas sigui dit—agradada ab un regular augment, comparada ab la de l'any 1910.

SITGES, 25 de Febrer.

L'especie escampada per la premsa de Barcelona de que en Jaume Hill, en l'assemblea que l'anomenada Unió Republicana Nacional ha celebrat darrerament a Madrid, representés cap comunitat republicana d'aquesta vila, se desmenteix per sí sola, per quant a Sitges, an en Sol y Ortega ab prou feines si se'l coneix de nom, y per lo tant mal pot haverhi aquí solistes, soleros o solaires; lo que sí hi ha es un nèt de clatell que ha perdut els bous y ara busca les esquelles, y que no repara en organisar farses indignes mentre trobi pallassos que se li prestin a actuar de set-cares, com el pseudo-representant de referencia, y trinxes com en *Matraca* y demés *pintes* de la colla que s'avinquin a jugar a comités, ab verdader detriment y desdoro de la política honrada. *Vaya, vaya con el orejón de Jaimito, á ese, á ese si que habría que recojerle de oficio el título de abogado.*

—Referent a les properes eleccions provincials, segons les darreres impressions sembla que'ls radicals de Sant Feliu y els federals de Vilanova votaran units an en Pinilla, an en Barbé y an en Micó.

SABADELL, 25 de Febrer.

Ab motiu d'una visita de la Diputació Provincial a la nostra important Escola Industrial, el rector de l'iglesia de cà'l Felix va ferne una de les seves.

Després de recorre les diferents seccions de l'esmentada Escola, y a l'entrar a la secció de «Dibuix al natural», ab la seva conducta intolerant va protestar inoportunament perquè hi havia un noi que servia de *model*, y, com es natural, ensenyava totes les gracies que Deu li havia donat, en be de l'art y de la cultura.

Mossén Perarnau volia que, quan menos, se girés d'esquena a l'entrar la comitiva, però el noi *model*, sorprès per la visita de tantes persones, va plantarse davant d'ells, essent l'admiració de tots menos del rector, que de segur que hauria volgut que aquell noi s'hagués trobat com en Putifar.

¡Mireu que an aquet rector res li dona gust, ni sent la més petita vocació per l'art! Si el molesten les coses naturals, com aquesta, quan surti, el vinent istiu, la romeria cap a Montserrat, no cal que hi vagi, perquè fins protestaria del cant de les cigales.

MORA D'EBRE, 23 de Febrer.

Hi ha en aquet poble un xarrupa-llanties que, tot y estant inutil pera'l treball, se distreu, segons diuen, empaïtant les *hicas* de Maria tot corrent per dintre'l temple, ab les intencions que se suposen. En quant al papa-nens del carboner mistic, no hi veu de rabia, tot fent citacions y denuncies a alguns dels molts lliurepensadors d'aquesta republicana vila, sense pensar que'l qui's perjudica es ell.

El Centre Republicà d'aquesta vila celebrá, diumenge passat, en el teatre del Cafè de la Música, el drama socialista en tres actes *Aurora*, que resultá un exit, tot costant al nostre mossega atacat de rabia dos sermons per cada ensaig. Tranquilliss, tranquiliss, que, per postres, per Sant Josep donarem altre cop funció, ab el drama castellà titulat *El Cristo moderno* y altres que se n'estan preparant de tan substanciosos com aquet.

SERPENTINES

¡Encara diran qu'Espanya es país de mal humor!...
 Vegin si en cap altra terra tenen tantes diversions.
 Acabem el Carnestoltes,
 l'enterrem ballant galops,
 y, apa, ja tornem a serhi;
 el dilluns, dia 6, ¡Corts!

Que les dones se disfressen,
 que fugen del feminisme,
 que'ns prenen les prendes nostres...
 ¡tot això són tonteries!...
 La faldilla-pantalón
 no es pas lo que a mi m'indigna;
 lo que de debò'm repugna
 es el pantalón-faldilla.

Diu que anem a rompre ab Roma...
 Possible es que sigui cert;
 però, com que sé ab qui tracto
 y ab certa gent no hi tinc fe,
 primer necessito veureho,
 y, un cop vist, probablement
 tan extrany deuré trobarho,
 que... en fi, tampoc ho creuré.

**

—Oh comte de Romanones, que'l dilluns vas al palau, y el dimars tornes a anarhi, y el dimecres, per variar, repeteixes la visita, no riguis y siga'm franc: tanta intriga misteriosa, tant treball per sota mà, *tantas idas y venidas* ¿son de alguna utilidad? —Si al fi pesco la poltrona que en elles vaig treballant, llavors, tafaner manso, podré dirte si ho són.

—¡Aaaah!...

Sí; don Pepe Canalejas ha acabat per empiparme, però no per poca-solta, ni per escassès d'audacia, ni per lo molt que tropessa, ni per les trafiques que arma... No, senyors: no més m'empipa perquè quan, pera informarse, els repòrters de la premsa van a veure'l cada tarda, no hi ha medi ni manera d'arrencarli una paraula.

Vaig buscà el meu pobre nom en les llistes que comprenen a tots els contribuents, y ben prompte'l vareig veure. El busco en les dels veïns que tenen de pendre cèdula, y se m'apareix al punt ab totes les seves lletres; el busco en les dels quintats, y me'l veig ab bola negra; el busco en les dels consums, y el trobo en el primer rengle, el busco en les d'electors, y... en aquestes ja no hi era.

C. GUMÀ

Els que creuen que'l diner ho fa tot, són capassos de ferho tot pel diner.—*Voltaire.*

La llei de Jurisdiccions

veure si el cavall boig del diari *Ejército y Armada* trencarà els vidres de la llei de Jurisdiccions? Lo cert es que l'article que darrerament li ha dedicat ha deixat en situació un xic violenta

al senyor Canalejas y als elements que, de darrera la cortina estant, imposen el manteniment de lo que l'arxi-patriota don Clodoaldo Piñal califica justament de monstruositat.

Ab la seva pròsa desbocada y febroscna, *Ejército y Armada* ha dit aquet cop unes quantes coses que punxen endins, perquè tanquen grans veritats. Vegi's, com a mostra, el paragraf següent:

«Nuestro Ejército y nuestra Armada saben que es la nación quien los sostiene económicamente, y quien nutre sus filas de hombres, y no quieren divorciarse de la nación, formar una casta aparte contraria á su gloriosa tradición, y menos quieren privarla del justo derecho de crítica.

«No crítica la nación al clero, á la magistratura; no juzga la inversión de fondos, la adquisición de material, la conducta de los funcionarios, la enseñanza, el profesorado, los actos de los ministros y de las autoridades civiles; no señala los desaciertos para que se corrijan, las faltas para que se suplan y remedien las extralimitaciones de los jueces para que no queden sin correctivo, á fin de que la justicia se conserve pura; no critica y ha criticado siempre la Nación el bueno ó el mal uso que se hizo de lo que ha tributado?»

«Pues entonces, ¿por qué se les quiere librar al Ejército y á la Marina del espíritu de la crítica, de ese derecho natural que siempre ha ejercido la Nación sin que nadie se molestara...»

Les precedents consideracions no tenen contradicció possible. La llei de Jurisdiccions, en efecte, no té defensa ni excusa. Quan se produí en el Congrés el debat iniciat pel senyor Salvatella, no hi hagué a la Cambra un sol prom polític, un sol diputat que gosés sortir a la defensa d'aquesta cosa anti-liberal, anti-jurídica, anti-europea, que s'anomena llei de Jurisdiccions.

Però lo xocant del cas es que una llei que ni els més reaccionaris volen, que combat en termes violentíssims un periodic militar, el senyor Canalejas, desde'l poder, la conserva. Per què? Quins motius li priven de derogarla? Si tothom la rebutja, si tothom la condemna, ¿qui són els que, en l'ombra, l'exigeixen y la sostenen, posant el veto a la derogació?

FULMEN

De teves a meves...

A Majordomia de Palau ha publicat una nota de lo que a beneficencia, pensions, escoles, almoines, jornals d'operaris y empleats, etc., destina anyalment la casa reial.

Ja algun temps enrera—y ab motiu d'haver publicat *España Nueva* lo que al país costa la llista civil—un aristòcrata madrileny se dirigí a l'esmentat diari en súplica de que, al costat de les quantitats que a la familia reial se paguen, hi afegís la relació de les xifres a que alcancen els donatius que les augustes persones fan tots els dies, a fi de que l'opinió pogués enterarse dels auxiliis, premis y bones obres, que'ls reis acostumen dispensar.

Té la nota publicada ara tot el caient d'una repetició exacta de lo succet en temps no llunyà. Avui com allavors sembla tirarse principalment a contrarrestar la propaganda republicana que's val, pera anar contra les institucions, de les armes que'l pressupost de la casa reial li proporciona. El posar de manifest els gastos de la reial casa no vol dir que's negui—menos encara, que's desconegui—el fet de que la familia reial dispensa de quan en quan, certes mercès, tota vegada que, per si no ho sabessim, està la premsa ministerial encarregada d'esbombarho, per insignificant que siga el seu import.

Lo que's tracta de demostrar y lo que ningú podrà desmentir, es que les esmentades oficiositats res proven en contra del sentit que suposem o s'intenta demostrar ab la publicació de notes per l'estil de la que'ns ocupa. Tots els ciutadans y no cal dir que totes les families, dintre dels seus medis y en l'esfera que'ls es propia practiquen la virtut de la caritat, fent arribar al proxim menesterós els recursos que bonament poden. Res de particular hi ha doncs, en el fet de que la familia reial, que cobra de l'Estat 24.725 pessetes diaries en concepte de sous, únicament destini una petita part del seu haver a obres de beneficencia. Qui millor podria ferho?

Ademés, que no es lo mateix esser generós, després y caritatiu ab bens adquirits a força de suors y mals-de-cap, que ferse l'esplendí y rumbejar ab diner que no costa cap afany, que s'adquireix per raó de llinatge, y que dona la nació complint una obligació imposada per la llei.

Ni comptant lo que'ls donatius regis importen, ni sumantli lo que en concepte de jornals s'inverteix, se lograrà desvirtuar lo més mínim una cosa que sab tothom y que'ls cortisans semblen tenir especial empenyo en amagar; això es: que la familia reial tota sola cobra VUIT MILIONS NOUCENTES MIL pessetes anyals,—per ara—y que'l sosteniment de la monarquia representa la més pesanta carga pera les costelles del pobre país.

BAC DE RODA

EL «GAT MORT» Y LA «PERDIU»

Y quin divertit espectacle que'ns ofereixen les eleccions provincials d'aquet mes! Els regionalistes de brasset ab els carlins, els integristes, els mauristes y la Defensa Social... La *perdiu* y el *gat mort* del Nou Retiro aquesta vegada van de costat.

Y per això's van fer, en temps del doctor Robert, aquelles terribles, aquelles tràgiques campanyes contra el caciquisme? Per això's mogué aquell terrabastall inaudit? Es difícil, es impossible explicar satisfactoriament la conducta dels regionalistes, que ab les seves aliances y conxorxes ab els cacics, els han revifat, els han enfortit, els han salvat de la mort definitiva.

Per què's combat el lerroxisme? Se'l combat, evidentment, per anti-català y per immoral. Però es que'l caciquisme no ha donat sempre proves paleses d'anti-catalanisme y d'immoralitat?

El caciquisme, com el lerroxisme, es anti-català, es immoral. Ni tan sols està desproveït de pinxos, per més que avui no'n pugui subvencionar tants com abans. Però tot anirà venint, sí, com es de creure, els cacics segueixen comptant ab la protecció y l'ajuda dels senyors de la plassa de la Cucurulla.

Els veritables autonomistes, els catalanistes de debò, no poden pas votar la candidatura regionalista-caciquista. Si volen complir ab el seu dever han de votar la de l'Unió Federal.

AQUET cop va de veres. Passat demà, dia 6, s'obrirà altra vegada el Parlament.

Durant aquesta campanya legislativa es el proposit d'en Canalejas discutir una infinitat de reformes que l'opinió reclama imperiosament y que, a pesar de tenirlihi promeses, mai se li donen.

Però... som a Espanya, y ja veuran vostès com la nova campanya s'acaba y les reformes queden altra vegada en projecte.

¡En Canalejas, tal com estan avui les coses, atrevirse a fer aprovar res que fassi una mica d'olor de lliberal!...

Prou feina tindrà l'home ab curarse les nafres que al Parlament y fora del Parlament li causaran els seus enemics.

Y els seus amics.

El senyor Masriera (don A.), aquella patum del *Brusi* y oblidat poeta de les sagristies, acaba de compondre uns goigs a Santa Eularia. Pobre santa!

No'n tenia prou d'anar ab la creu al coll, que hagi de carregar ara ab els ripis del jesuita Masriera?

Però a cada porc li arriba el seu Sant Martí... Un dia el desconsiderat versaire passarà pel Padró, y Santa Eularia li clavarà un cop de creu.

A Kieff ha sigut desemmascarat un capellà que havia fet moltes enredades pera poder sufragar els gastets de tres senyores amigués seves.

Ben mirat, a l'aixerit sacerdot no se li pot tirar res en cara. Ell estava dintre la llei catòlica.

Perquè, si be es cert que l'Església els prohibeix tenir una dòna decenta, en cambi, no'ls parla pera res de no poder mantenirne tantes com vulguin... de les altres.

Dimecres de Cendra.

A la plasseta de Sant Felip Neri, pòc abans de sortir la processó de la Bona Mort, dos camalics d'aquets que van de cucurulla s'expansionaven amistosament:

—Tan mateix—deia l'un—es ben incòmod això d'anar tapats de cara!

Y l'altre responia:

—No; veus? A mi'm ve molt be.

—Per què?

—Perquè la processó ha de passar per davant de casa'l meu sastre...

Gran escàndol místic a Alcaudete.

En un cèlebre convent de monges va entrarhi un capellà torero, *cantaor* y *bailaor*, y, ab l'ajuda de la guitarra, tota la nit vinguen *tangos*, y *farrucas*, y *zapateados*, y vinguen *Pulgas*.

Ja'm sembla que ho estic veient...

Un *escarabat* ballant la *Pulga!*

Dos animalets domèstics en una pessa!

A cà'n Felip Neri sembla que's llueixen aquest any ab això dels sermons quaresmals.

A la sortida del del dimecres de Cendra, que fou el primer de la serie, un *lluís* y una rata de sagristia ho comentaven davant de cà'l bisbe:

—Què li ha semblat el sermò del doctor Rifà?

—Una *rifada!*

Llissó d'Historia Sagrada.

Mossén Lluquet pregunta an en Miranius:

—Veiam si'm sabs dir quant temps va estar Adam en el Paradís?

El xicot, tot decidit:

—Fins que's va casar.

En un rotlló d'amics, a l'Ateneu, se surt a parlar de desastres ferroviaris.

—Y vostè no s'ha trobat mai en cap accident?—pregunten a un senyor de mitja edat.

—Sí, senyors,—respon aquest.—Una vegada, al passar un tunel, vaig fer un petó a una passatgera.

—No hi veig el desastre...—salta un.

—Sí, homes... Que ab aquesta passatgera vaig acabar per casarmhi.

XARADA

Boi festejant ab *total*, sense *prima* y dret ab *tres*, en Robert, jove després, s'acostava a la Coral. *Cinc hu-quart-cinc* la tocava y ab gran gust s'hi divertia; ser humil li prometia, fins pur amor li jurava... Y quan va ser tard, ben tard, feu de sobte ella—¡A! ¡dos, dos!— y rebé un petó xamós *cinc* son rostre hermós y *quart*.

U. P.

ANAGRAMA

Per una *total*, l'Agnés *total* que jo m'hi casés.

A. B. (a) LO RECTOR DE VALLFOGONA

TARGETA

CAME E. MILLÀ

Formar ab aquestes lletres, degudament combinades, el nom y apellido d'una molt celebrada y aplaudida tiple d'òpera.

R. A. PAU DE LES CALSES CURTES

CONVERSA

—¡Mira, Gaspar, que no faltis, demà per la tarda!

—¿Y aont tinc de venir?

—Al preusto que jo t'he dit.

PEP SABATER

JEROGLIFIC

QA Fransa DR

JOAN ROCABERT

Cavallers: M. P. (Sant Vicents de Castellet): Li havem contestat particularment dientli que no podia ser, y el correu ens ha tornat la carta per desconeixement de la seva personalitat. Té un sello, doncs, a la seva disposició.—R. I.: La cansó, ab música, potser sí que estaria be. Sense solfes no resulta prou correcta.—J. C. (Guissona): Me temo que no'l podré complaure per falta d'espai. Si la compaginació ho permet, ho publicaré ab molt de gust.—F. S.: Farem els possibles y els impossibles.—P. G.: La conversa es poc nova. Serà un altre dia.—T. V.: Lo mateix tinc el gust de dirli a vostè.—J. S. (Bagur): Llargueja una mica massa, y, ademés, l'assumpte té un interès molt relatiu y escassament general.—Menguis: Per aquesta setmana ha fet una mica tard y pera la que ve ja resultaria extemporani. Ah, y una altra vegada, quan ens comuniqui alguna cosa, serveixi's estampar l'autèntica firma al peu de l'escrit.—M. C.: Com veurà, anteriorment a la de vostè havíem rebut ja una correspondència tractant el mateix assumpte. De totes maneres, gracies per l'intenció.—P. G. M.: El sol fet d'una reunió no implica crítica y es poca substancia pera una carta. Si, al menos, donés els acords presos en aquèlla y aquets fossin censurables, aleshores, *bueno*.—Gervasi Martorell: Se veu que vostè practica la Quaresma, perquè això que envia es molt de *magrel*!

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, Olin, 8 Tinta Ch. Lorilleuz y C.^a

ALS NOSTRES LECTORS

El vinent dissabte, 11 de Mars, publicarà

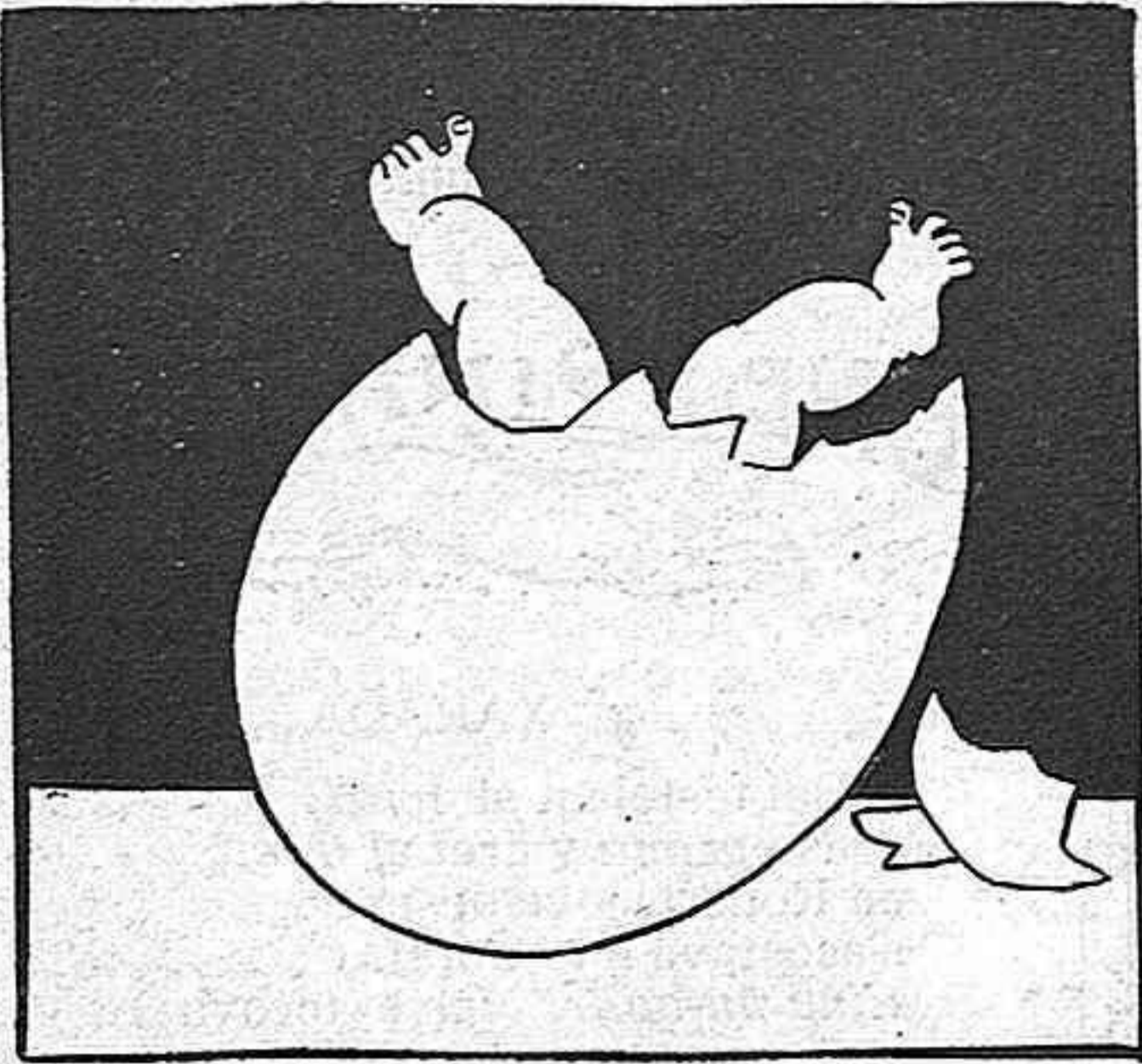
¡¡ NÚMERO !!
EXTRAORDINARI **La Campana de Gracia**

ACTUALITATS * OBERTURA DE CORTS * CAMPANYA ELECTORAL

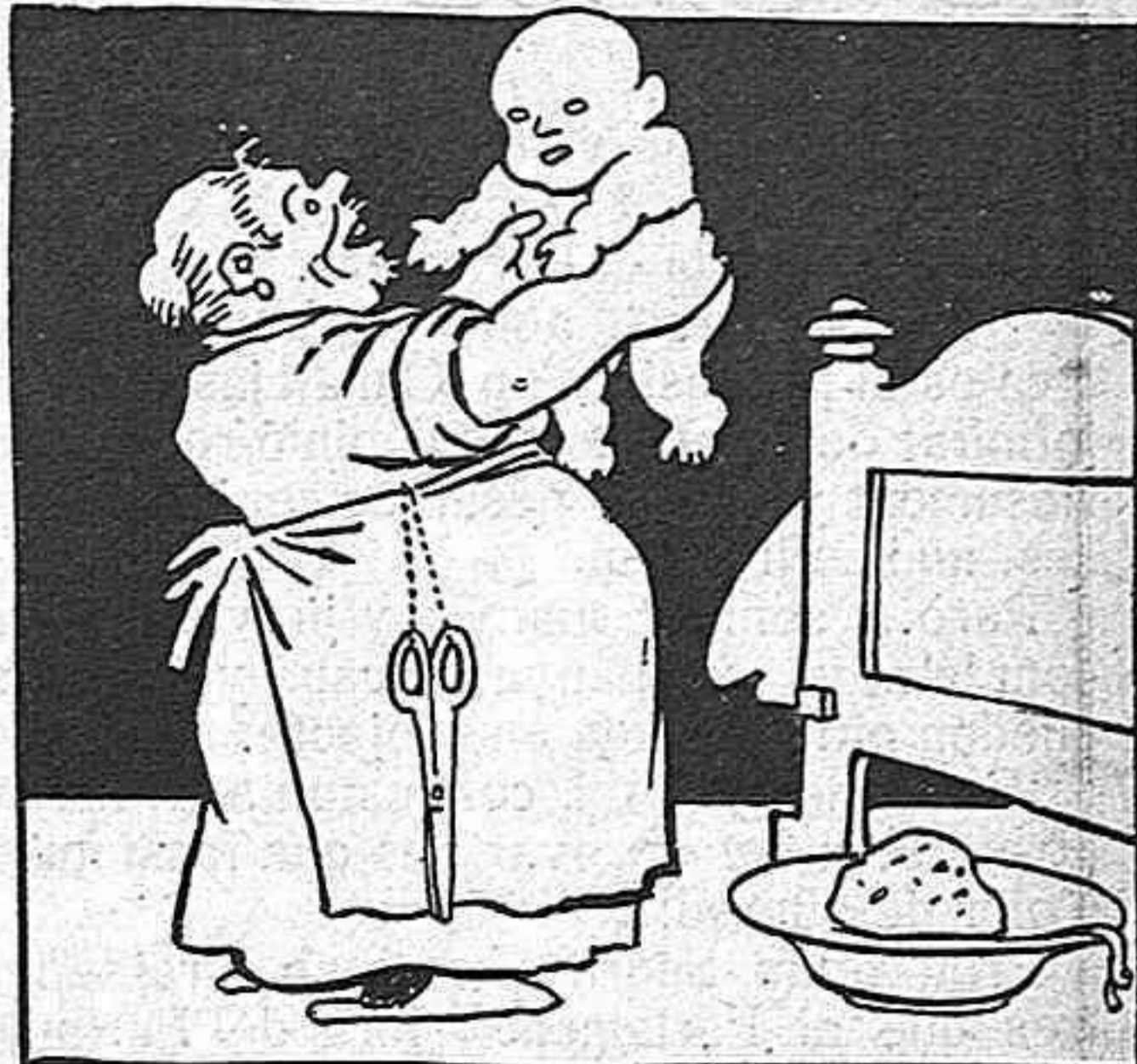
8 pàgines * * * * * Il·lustració de punta * * * * * 10 centims

AUCA D'EN JOAN SOL Y ORTEGA

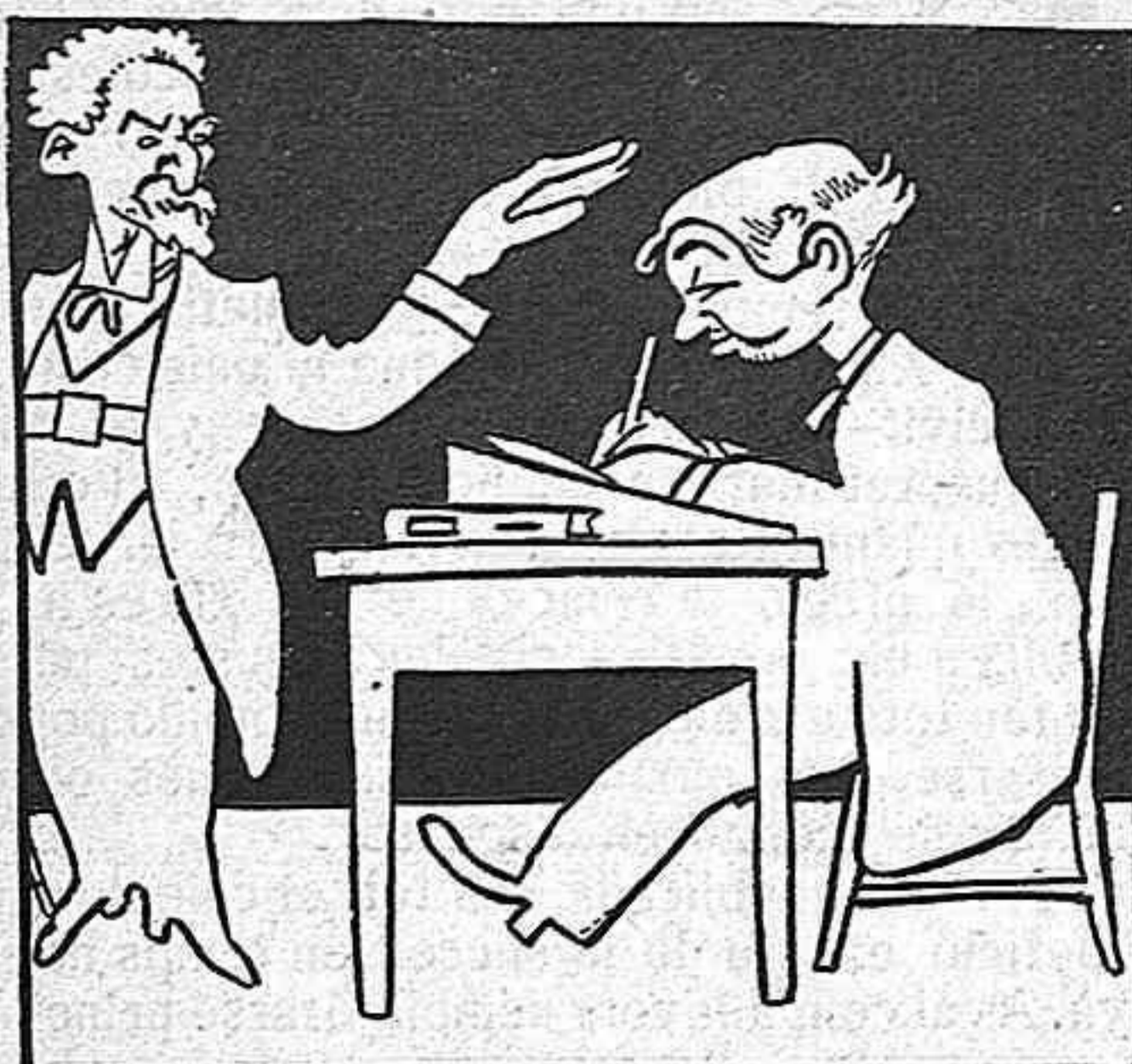
català de «similor» y republicà de pèga

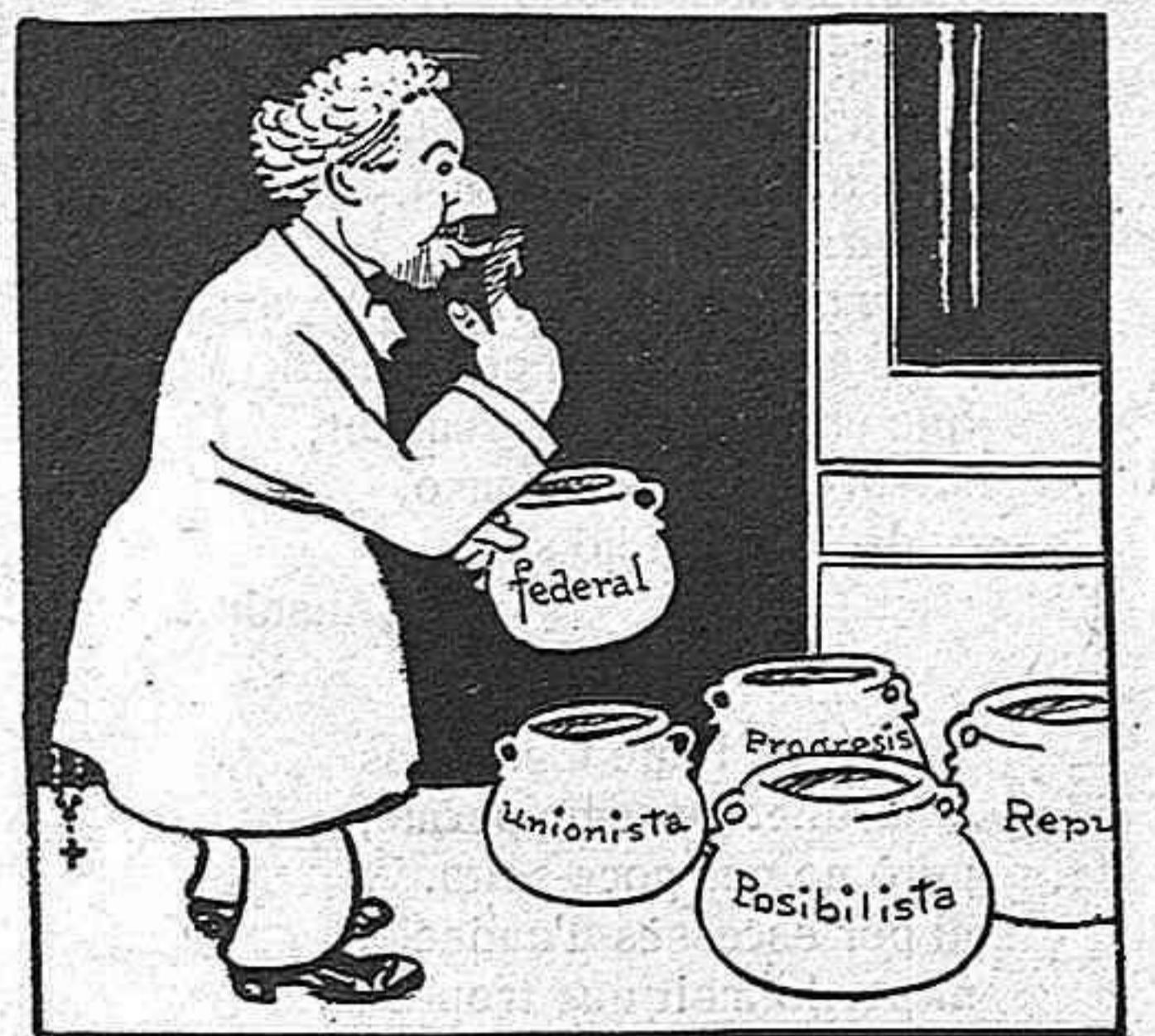
Per un punt va neix a Reus, y per singularisarse diu que va neixer de peus.

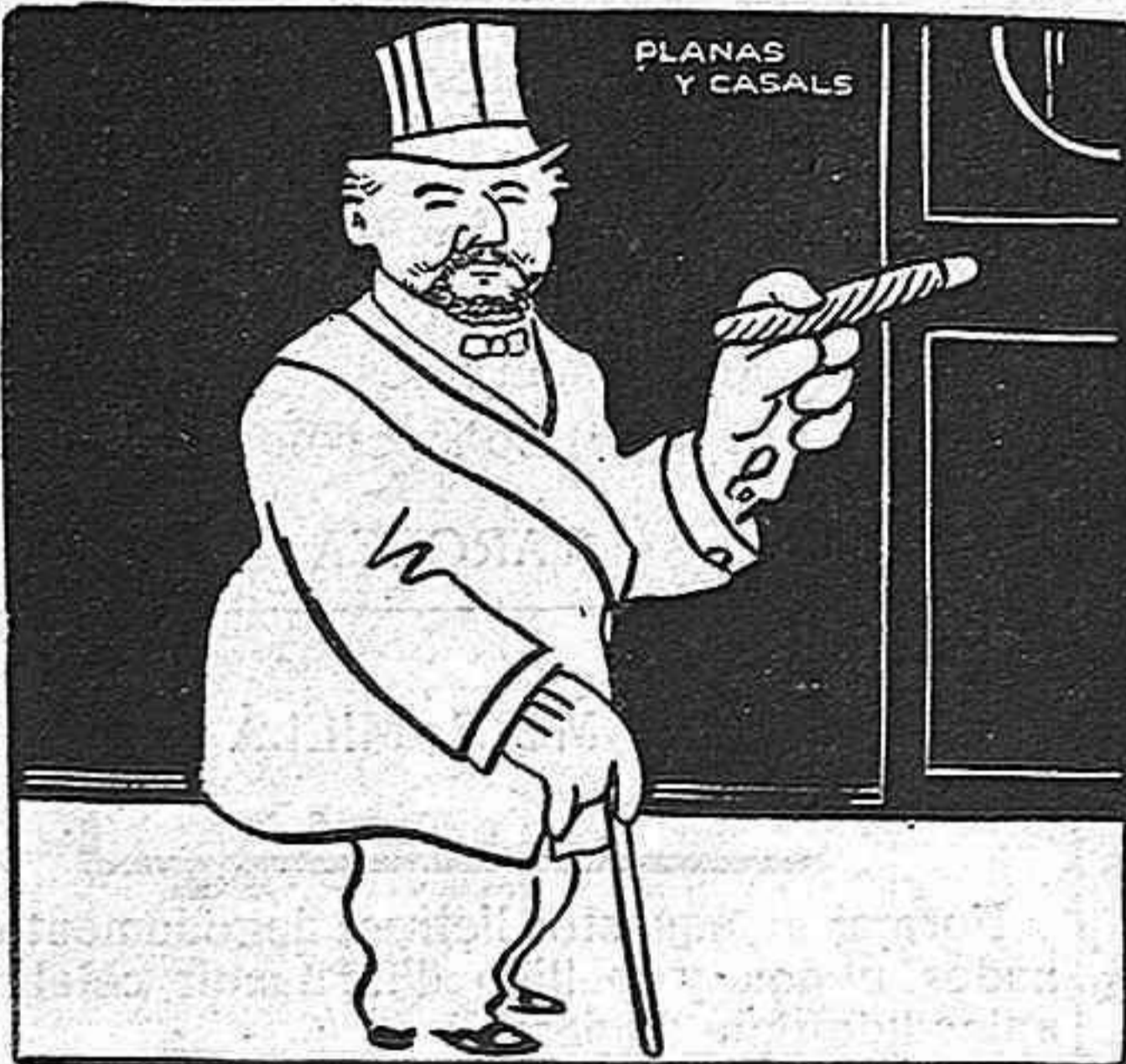
Al veure'l tan avispat va exclamar la llevadora: —Aquet noi serà advocat!

Y com que creix aixericit l'arcalde de Reus me'l nombra secretari, tot seguit.

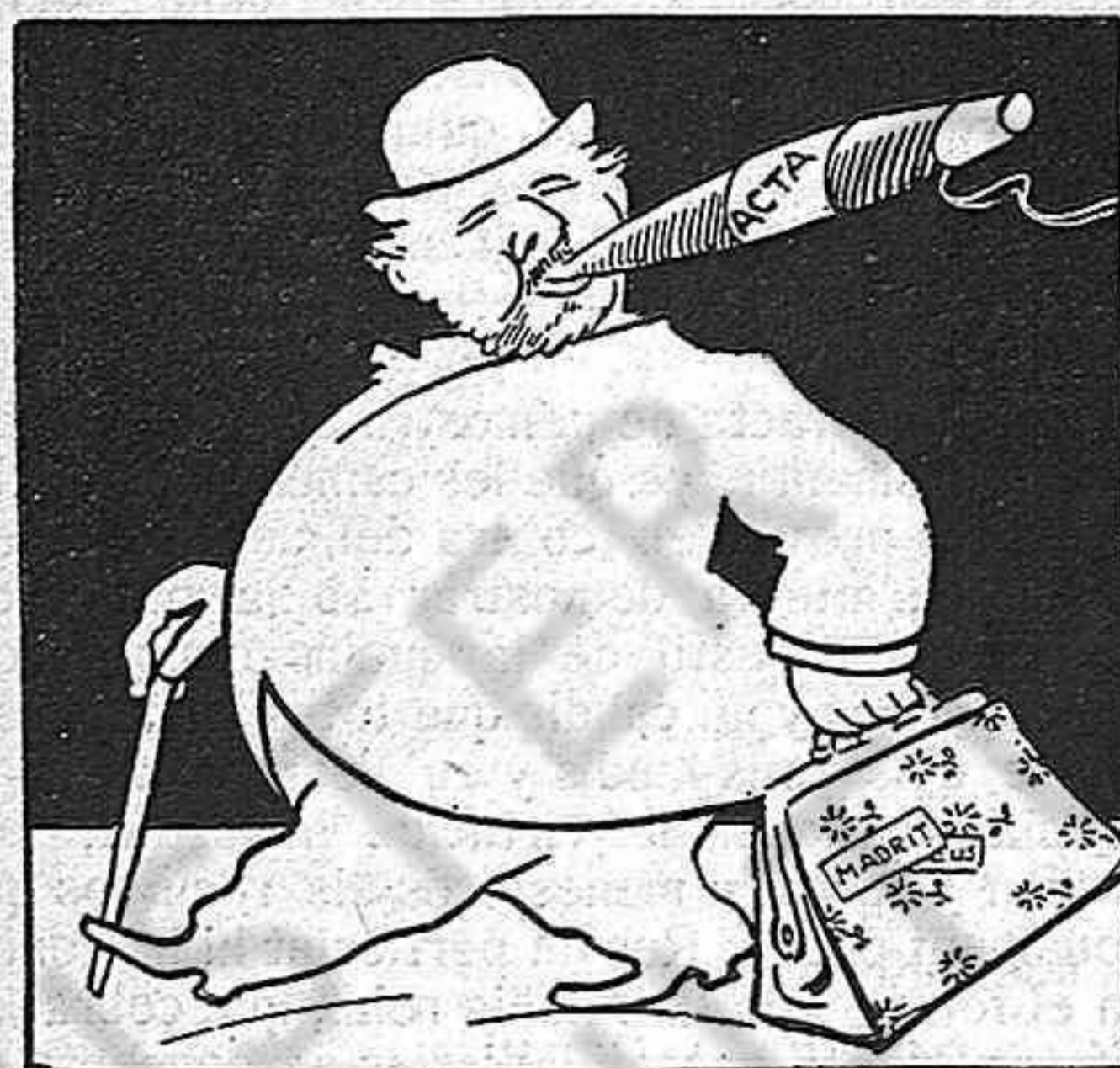
Ve a Barcelona'l xicot y aqui fa de tasta-olletes sucant per tot allà ont pot.

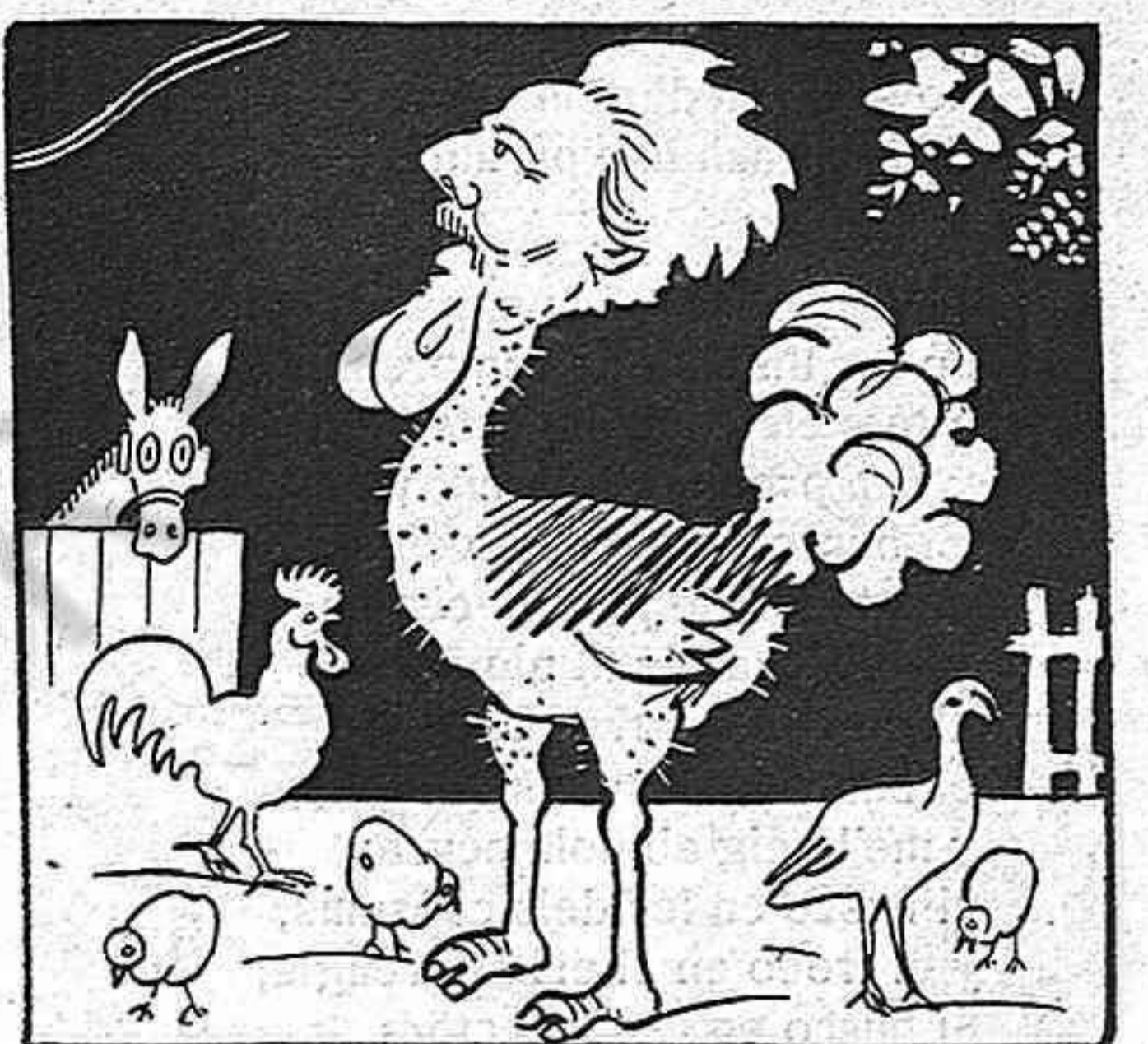
Perseguint el seu ideal, en temps del gran Pantorrilles, logra, al fi, ser concejal.

Y un peu al Saló de Cent y altre peu a l'Audiencia, agafa fama al moment.

Com que's fa sentir dels sords y als del seu partit engresca, el fan diputat a Cortes.

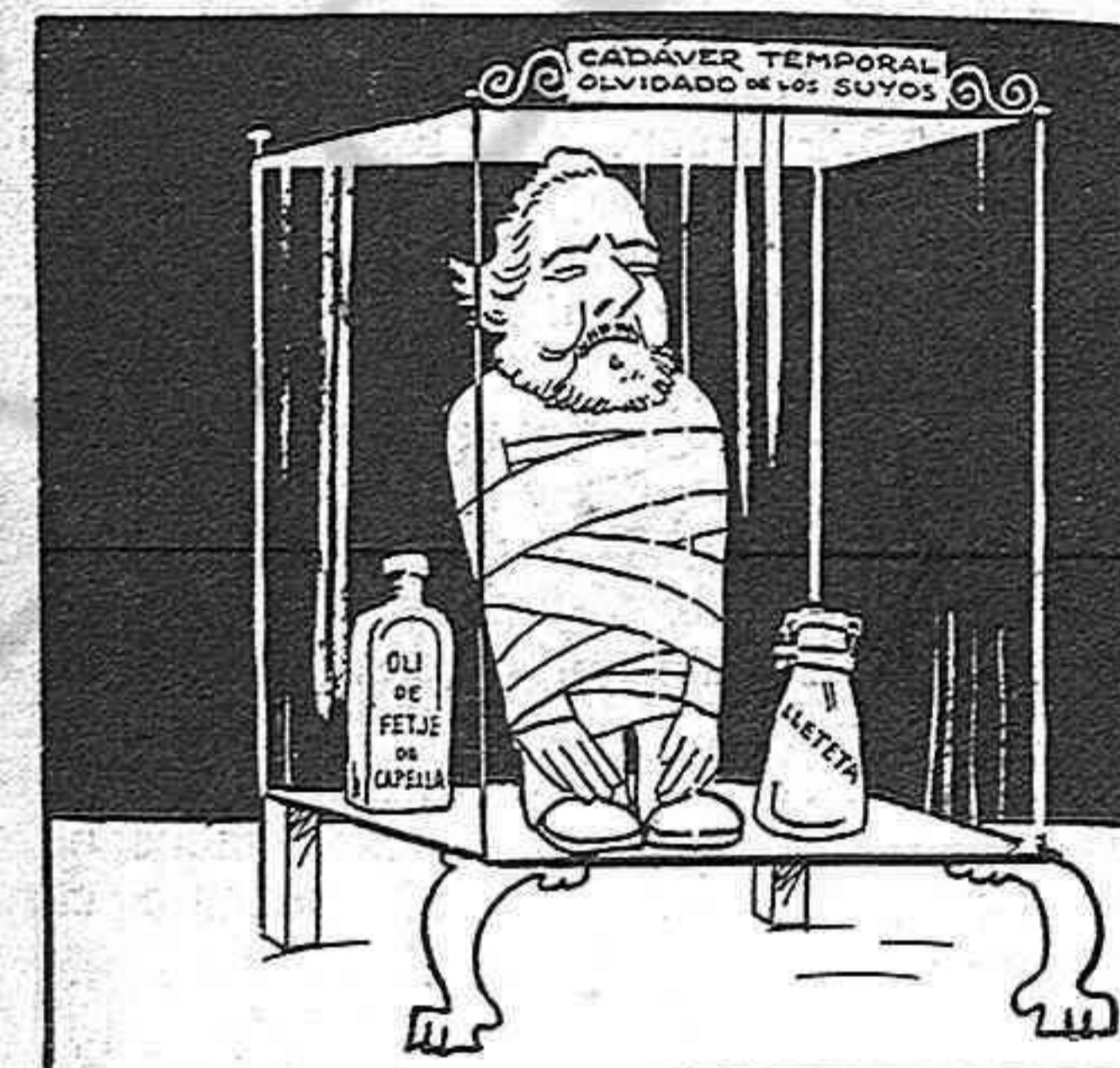
Superb com un «Chantecler» galleja una temporada fentse amo del galliner.

Pro ensenya un dia el llautó y els mateixos partidaris li diuen:—Estigui bo!

Y de fracas en fracas, va rebent tantes pallisses que's queda ab un pam de nas.

Llavors, dins d'un ataut es retira, com en Succí, a dejunar y a fè'l mut.

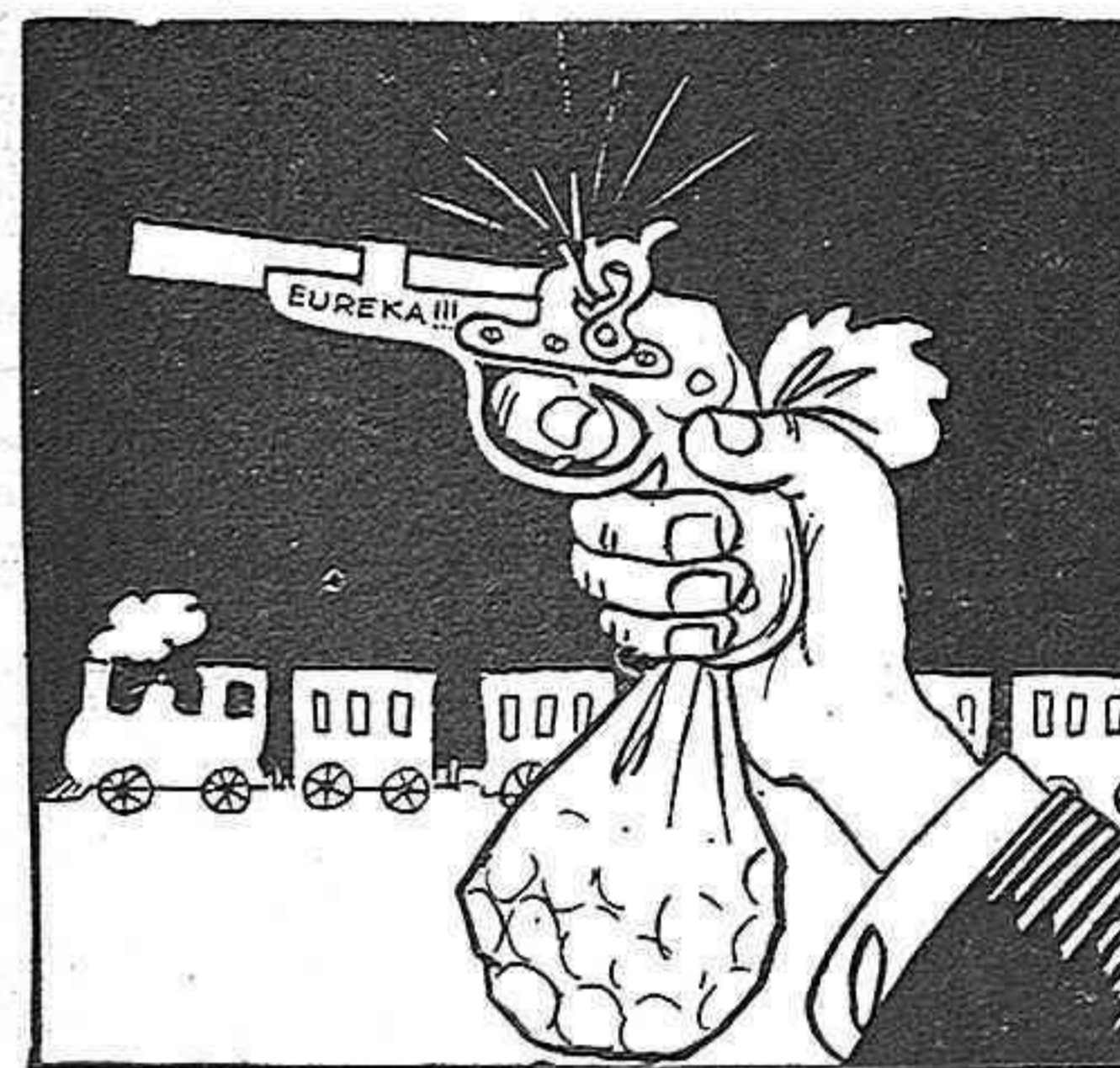
Y d'ell ningú'n sab res més fins que torna a la palestra carregat ab els neuilés.

Llavors se fa descastat y aboca a la seva terra tot l'odi emmagatzemat.

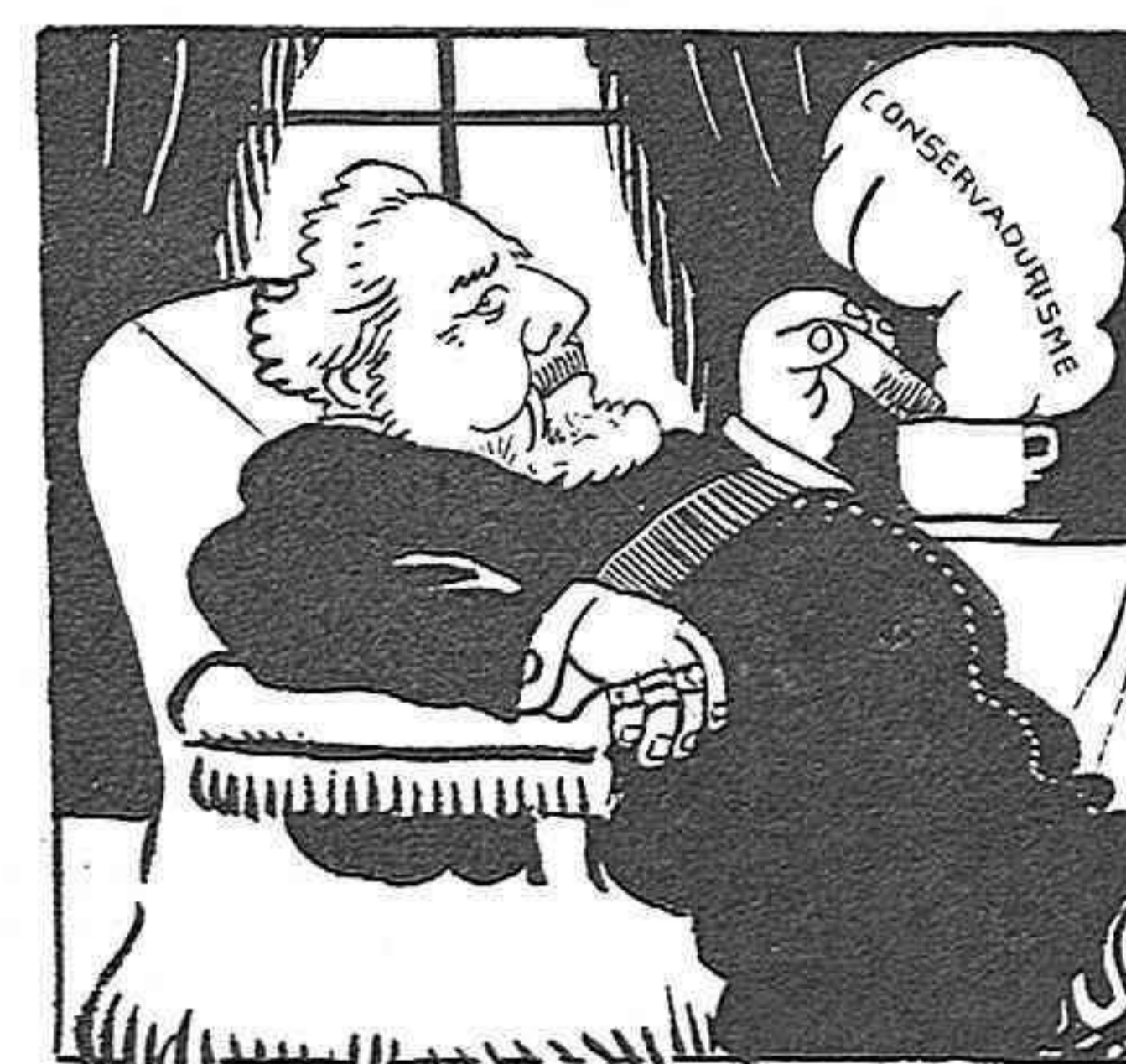
Y ve que'l pobre senyor, protegit pe'n Romanones surt elegit senador.

Un dia, a l'agafà'l tren, li engeguen, per ferlo cèlebre, un tiro desde l'andén.

Terriblement complicat (?) en una tragedia horrible, fugí cap a Fransa escapat.

Mes tots veiem, al sè aquí, que es un revolucionari dels de pa sucant ab vi.

No obstant, l'infelís se creu, perquè ha conseguit tres actes, ser més poderós que Deu.

Fa una Assamblea d'Unió, y la fa ab tan mala pata que acaba a cops de bastó.

Li pugen les sangs al cap, y contra'l Nacionalisme llença tot lo que té al pap.